

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Synchronní stroje (alternátory)

Kód modulu

26-m-3/AM28

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

odborný teoretický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

H (EQF úroveň 3)

L0 (EQF úroveň 4)

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika

Komplexní úloha

Činnost synchronních alternátorů

Obory vzdělání - poznámky

26-51-H/01 Elektrikář

26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud

26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje

26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik

Délka modulu (počet hodin)

16

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Absolvované moduly:

26-m-3/AH78 - Elektrotechnické materiály

26-m-3/AG17 - Magnetické pole

26-m-3/AG18 - Střídavý proud

26-m-3/AG16 - Elektromagnetická indukce

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí a dovedností žáky v oblastech: rozdělení, konstrukce a použití synchronních strojů, princip činnosti synchronních alternátorů, podmínky fázování a paralelního chodu synchronních alternátorů, dodávky činné i jalové elektrické energie do sítě a dalšího využití synchronních strojů.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- rozdělí synchronní stroje dle různých hledisek;
- popíše konstrukci synchronních strojů;
- vysvětlí princip činnosti synchronních alternátorů;
- načrtne charakteristiku naprázdno a budící a zatěžovací charakteristiky;
- definuje podmínky fázování a paralelního chodu synchronních alternátorů;
- popíše postup pro zajištění dodávky činné i jalové elektrické energie do sítě; uvede příklady dalšího využití synchronních strojů.

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Rozdělení synchronních strojů;

konstrukční uspořádání synchronních strojů;

synchronní alternátor;

princip synchronního alternátoru;

fázování a paralelní chod synchronních alternátorů;

synchronní motor;

synchronní kompenzátor.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení:

- frontální vyučování;
- praktické ukázky synchronních strojů a jejich výukových modelů;
- praktické ukázky zapojení synchronních strojů;
- názorně-demonstrační vyučování s využitím funkčních didaktických pomůcek;
- názorně-demonstrační vyučování s využitím počítačových simulací;
- praktické ukázky výpočtů otáček a kompenzačního výkonu;
- odečet základních veličin z charakteristik;

- skupinová práce;
- samostatná práce a individualizovaná výuka.

Učební činnosti:

- vytváření zápisu a poznámek z přednášky vyučujícího;
- samostatná prohlídka synchronních strojů a jejich výukových modelů;
- skupinová výuka využívající funkčních didaktických pomůcek;
- samostudium doporučené literatury, počítačových simulací a svého zápisu;
- samostatné procvičování výpočtů s kontrolou učitele;
- prezentace výsledků výpočtů;
- samostatné domácí procvičování náčrtů charakteristik;
- samostatná domácí příprava referátu.

Zařazení do učebního plánu, ročník

Doporučuje se zařadit do výuky elektrických strojů v prvním nebo druhém ročníku.

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná práce ověřující praktické zvládnutí výpočtů otáček a potřebného kompenzačního výkonu (zadání konkrétních příkladů) a náčrtů charakteristik a zvládnutí teoretických znalostí o rozdělení synchronních strojů, o jejich konstrukčním uspořádání, o principech činnosti synchronních alternátorů, motorů a kompenzátorů, o paralelní spolupráci synchronních alternátorů, o podmínkách a postupu fázování synchronních alternátorů na síť a o způsobu dodávky činné i jalové elektrické energie do sítě (zadání teoretických otázek).

Kritéria hodnocení

Prospěl na výborný:

Žák získá minimálně 85 % správných odpovědí (správných řešení) v písemné práci.

Prospěl na chvalitebný:

Žák získá minimálně 70 % správných odpovědí (správných řešení) v písemné práci.

Prospěl na dobrý:

Žák získá minimálně 55 % správných odpovědí (správných řešení) v písemné práci.

Prospěl na dostatečný:

Žák získá minimálně 40 % správných odpovědí (správných řešení) v písemné práci.

Neprospěl:

Žák získá méně než 40 % správných odpovědí (správných řešení) v písemné práci.

Doporučená literatura

TKOTZ, Klaus a KOLEKTIV. *Příručka pro elektrotechnika*. Praha: Europa-Sobotáles, 2002, 561 s. ISBN 80-867-0600-1.

VOŽENÍLEK, Ladislav a František LSTIBŮREK. *Základy elektrotechniky II pro 2. a 3. ročník elektrotechnických učebních a studijních oborů středních odborných učilišť: učební text*. Praha: SNTL, 1985.

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Vavříňák. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.